

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Voorzitter Veiligheidsberaad
dhr. H.M.F. Bruls
Postbus 7010
6801HA Arnhem

Datum 28 oktober 2022
Onderwerp Reactie Veiligheidsberaad op contourennota versterking
crisisbeheersing en brandweezorg

Geachte heer Bruls,

Op 20 oktober 2022 heb ik met u, de heer Lenferink en vertegenwoordigers van de NCTV gesproken over de schriftelijke reactie van het Veiligheidsberaad dd. 13 oktober 2022 op de concept contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg. In dit gesprek heeft u een nadere toelichting gegeven. Graag bevestig ik in deze brief onze gedeelde uitgangspunten, hoe we een en ander in de contourennota zullen verwerken en de afspraken die wij hebben gemaakt.

Voordat ik op de door u geformuleerde aandachtspunten in ga, wil ik graag mijn dank uitspreken voor uw schriftelijke reactie en onze gesprekken over de concept contourennota.

Bovenregionale crises

U geeft in uw brief aan dat naar uw mening in het eerder door u ontvangen concept van de contourennota onvoldoende invulling is gegeven aan de conclusie van de Commissie Muller dat de Wet veiligheidsregio's (Wvr) tekort schiet als het gaat om regiogrensoverschrijdende risico's en crises. U heeft toegelicht dat u dit met name ziet in de warme fase van een bovenregionale crisis. U ziet graag dat de mogelijkheden van een Interregionaal Beleidsteam (IRBT) nader worden gezien.

Ik deel de visie dat bij bovenregionale crises snelle besluitvorming noodzakelijk is en snelheid in de besluitvorming verkregen kan worden door op voorhand duidelijk te maken wie beslissingsbevoegd is.

Zoals de commissie Muller ook constateert, worden in geval van een bovenregionale crisis de in artikel 39 van de wet veiligheidsregio's benoemde bevoegdheden van betrokken voorzitters veiligheidsregio's bijeengebracht. In ons gesprek bespraken we dat in de praktijk de werkwijze in de vorm van een IRBT dat uitgaat van het principe dat alle noodzakelijke bestuurlijk verantwoordelijken aanschuiven op het schaalniveau van de betreffende crisis goed past in de huidige ervaring van snel ontwikkelende crises. Dit maakt dat zo'n team dus ook partijen uit functionele kolommen dient te (kunnen) bevatten. De inzet is dat tijdens de

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Programma Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Nino Manzoli
Beleidscoördinator
T 06 512 112 13
n.c.manzoli@minjenv.nl

Ons kenmerk

4280951

Uw kenmerk

V025-2022

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

respons er altijd één bestuurlijk crisisteam is waarin de coördinatie van de crisisaanpak plaatsvindt. Dit IRBT kan worden voorgezeten door één van de voorzitters.

U heeft in het gesprek aandacht gevraagd voor het feit dat het voor de snelle besluitvorming goed is dat op voorhand duidelijk is welke voorzitter dit dan is en dat deze voorzitter bevoegd is om besluiten te nemen over de openbare orde en veiligheid in het geval dat de voorzitters er niet onderling uitkomen en coördineren niet volstaat. Besproken is dat we deze rol en de bijbehorende reikwijdte en praktische invulling graag nader willen verkennen aan de hand van een voorstel van het Veiligheidsberaad. Op voorhand is hierbij een belangrijk aandachtspunt de democratische legitimiteit, passend binnen het huidige systeem van verlengd lokaal bestuur.

Ook hebben we kort stilgestaan bij het verantwoordelijkheidsvacuüm dat u beschrijft in de 'koude' fase (geregisseerde voorbereiding) van een bovenregionale crisis. In de concept contourennota wordt op verschillende momenten een deel van het antwoord gegeven. Dit zal worden verduidelijkt langs de volgende lijn. Voorbereiding van een bovenregionale crisis vraagt per definitie om samenwerking en betrokkenheid van veel partijen. Een structurele en geregisseerde werkwijze in relatie tot de voorbereiding wordt hiervoor geïntroduceerd (onder gezamenlijke regie van besturen veiligheidsregio's en de minister van Justitie en veiligheid), bestaande uit de volgende bouwstenen:

- Gezamenlijke landelijke risico-inventarisatie en -analyse ("afstemming tussen de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid en de Regionale Risicoprofielen")
- Gezamenlijke meerjarige landelijk beleidsplan/agenda crisisbeheersing van Rijk en veiligheidsregio's.
- Vaststelling landelijke doelstellingen (als onderdeel van de gezamenlijke meerjarige landelijke agenda) met sturing van de Minister van Justitie en Veiligheid al dan niet mede namens vakministers waar nodig.
- Gezamenlijke planvorming waarbij voor bovenregionaal voortouw bij veiligheidsregio's ligt en voor landelijk bij het Rijk.
- Een (in capaciteit en kunde uitgebreide) bestaande landelijke ondersteuningsorganisatie die veiligheidsregio's en Rijk hulp biedt bij planvorming.
- Wettelijk vastgelegde afstemming van Rijk en veiligheidsregio's met noodzakelijke crisispartners bij voorbereiding op rampen en crises.
- Mogelijkheid tot directe aanwijzing door Minister van Justitie en Veiligheid als escalatie instrument indien de uitvoering van de wettelijke taken door het bestuur van de veiligheidsregio tekort schiet.

Begrippen ramp, rampenbestrijding, opperbevel en crisis

In ons gesprek heeft u aangegeven niet gelukkig te zijn met de voorgenomen keuze van het ministerie om de begrippen ramp, rampenbestrijding, opperbevel en crisis in de wet te laten staan. In de contourennota zal het onderscheid tussen ramp en crisis nader worden toegelicht. Voorop staat dat zowel bij een ramp als een crisis de burgemeester danwel - bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis - de voorzitter veiligheidsregio's een coördinerende rol heeft. De bevoegdheden van de burgemeester/voorzitter veiligheidsregio betreffen op grond van de vigerende wet- en regelgeving bij een crisis de openbare orde en bij een ramp ook de openbare veiligheid en het opperbevel.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Programma Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing

Datum
28 oktober 2022

Ons kenmerk
4280951

Indien het opperbevel van de burgemeester/voorzitter veiligheidsregio in het kader van de rampbestrijding ook voor de crisisbeheersing zou gaan gelden, zouden degenen die aan de beheersing van de crisis deelnemen, onder het bevel van de burgemeester/voorzitter veiligheidsregio komen te vallen. Dat is bij bijvoorbeeld een financiële-, economische- of cybercrisis niet logisch.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Programma Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing

Datum
28 oktober 2022

Ons kenmerk
4280951

Gelet op de integrale werking van één landelijke stelsel en gezien de ervaringen de afgelopen jaren, wil ik een onderzoek laten uitvoeren en aankondigen in de contourennota. Dit onderzoek richt zich op de vraag of in bestaande sectorale regelgeving (kijkend naar de risico's die geïdentificeerd zijn in de Rijksbrede risicoanalyse) op het terrein van crisis voldoende samenhang is met de algemene kolom en de beschikbaarheid van afdoende instrumenten en bevoegdheden. Dan kan worden onderzocht of de bestaande wettelijke bevoegdheden op lokaal, regionaal en nationaal niveau voldoen of nog wat extra's vragen.

Positie en rolbeschrijving Veiligheidsberaad

In uw brief geeft u aan herhaaldelijk te hebben aangedrongen om de huidige rol van het Veiligheidsberaad ten tijde van een crisis te codificeren. De afgelopen jaren is gebleken hoe waardevol het overleg tussen het Rijk en de voorzitters van de veiligheidsregio's in het Veiligheidsberaad was bij een landelijke crisis. In de aanpak van de Covid-19 pandemie en zeer recent van de opvang Oekraïense vluchtelingen en de doorstroom migratie was het Veiligheidsberaad een onmisbare partner voor het kabinet. Hierbij dank ik u nogmaals voor de samenwerking op de momenten waarop het er op aan kwam.

Desondanks deel ik de conclusie van de commissie Muller dat bij het Veiligheidsberaad geen zelfstandige bevoegdheden passen. De relatieve voordelen van zelfstandige bevoegdheden verhouden zich niet tot de nadelen hiervan in relatie tot de democratische legitimiteit. Het zou leiden tot een extra bestuurslaag boven de 25 gemeenschappelijke regelingen. De ervaringen rond Covid-19 tot nu toe en het onderzoek van de commissie laten bovendien zien dat de effectiviteit van het Veiligheidsberaad niet afhangt van extra bevoegdheden. Ik deel met u dat het vastleggen van de huidige praktijk in wetgeving van meerwaarde is en ontvang graag van u (zoals u voorstelde) een tekstvoorstel voor de wet. Bovendien zal de IRBT gedachte verder worden uitgewerkt, hetgeen in ultimo kan betekenen dat 25 voorzitters in de warme fase verplicht afstemmen.

Toekomstbestendige brandweezorg

Goed om te lezen dat het Veiligheidsberaad de meerwaarde van collectieve opgaven erkent. Ik bevestig hierbij dat een landelijke brandweer niet aan de orde is en dat het landelijk dekkingsplan zal worden opgebouwd vanuit de regionale dekkingsplannen. U stelt vragen over de bovenregionale planvorming. Onder het kopje bovenregionale crisis heb ik de uitgangspunten nader uitgewerkt. Daarnaast vraagt u aandacht voor de verdere uitwerking van de verschillende rollen en bevoegdheden. Hierover vervolg ik graag met u het gesprek in aanloop naar het opstellen van wetteksten. Ik ben ook met u van mening dat de tekst over publiek-private samenwerking in relatie tot de bedrijfsbrandweer multi-interpretabel is. Ik zal in de contourennota verduidelijken dat publieke-private samenwerking in deze juist een versterking betekent. Tot slot vraagt u aandacht voor de financiële middelen inzake de brandweer. In de contourennota wordt aangekondigd dat voor voorgenomen wijzigingen in het stelsel en de financieringssystematiek een uitvoeringstoets zal worden toegepast, bijvoorbeeld een Uitvoeringstoets Decentrale Overheden (UDO).

Ophoging Bdur

In uw brief staat u stil bij de bestuurlijke afspraken doorstroom migratie en de structurele ophoging van de BDUR met €83 mln. Ik heb de concept contourennota aangepast conform de afspraken die hierover gemaakt zijn in het Veiligheidsberaad d.d. 10 oktober 2022.

Informatiemanagement

In relatie tot het Knooppunt Coördinatie Regio's Rijk (KCR2) bent u van mening dat de contourennota voorsorteert op besluitvorming door de veiligheidsregio's. Regio's en Rijk zijn gezamenlijk opdrachtgever van de inrichting van KCR2 en ik deel uw visie dat het gezamenlijk dragen van KCR2 voorwaarde is voor succes. Graag ga ik in een volgend Veiligheidsberaad nader met u in gesprek over KCR2.

Tot slot

U geeft ter afsluiting van uw brief aan dat u ervanuit gaat dat de komende maanden ter voorbereiding op het wetstraject de voorliggende vraagstukken samen met het Veiligheidsberaad verder geconcretiseerd worden. Hierbij meld ik u dat de gezamenlijke uitwerking doorslaggevend is voor het welslagen van de belangwekkende stappen die gezet worden. Ik onderschrijf deze conclusie volledig en kijk er dan ook naar uit hierover met u – en andere partners – nader in gesprek te gaan.

Hoogachtend,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,

Drs. Monique Vogelzang
Directeur-generaal politie en veiligheidsregio's

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Programma Veiligheidsregio's
en Crisisbeheersing

Datum
28 oktober 2022

Ons kenmerk
4280951